

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**Zapraszają
na Dni Rypina

str. 2

POWIATNowe inwestycje
drogowe

str. 3

GMINA BRZUZERodzinne
świętowanie
w szkołach

str. 4

GMINA RYPIN

OSP Kowalki górą!

str. 6

CZWARTEK
20 CZERWCA 2024

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 25/2024 (457)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Kradzionym rowerem na kolejną „robotę”

GMINA SKRWILNO ▶ Mieszkaniec gminy Skrwilno parający się kradzieżami może spędzić za kratkami nawet 10 lat. Wszystko przez to, że samochód, który zrabował, się popsuł

W sobotę 15 czerwca po 19.00 dyżurny rypińskiej policji otrzymał zgłoszenie o kradzieży volkswagena passata z posesji w gminie Skrwilno. Na miejsce przestępstwa pojechali policjanci patrolówki.

Świadkowie wskazali funkcjonariuszom mężczyznę, który idąc chodnikiem, wyrzucił w za-

rośla wędki, a wcześniej próbował odjechać stojącym na poboczu passatem. Policjanci od razu zaczęli działać i podjęli interwencję wobec mężczyzny, którym był 65-letni mieszkaniec gminy Skrwilno. Próbował nieudolnie tłumaczyć się, że nic nikomu nie ukradł, jednak funkcjonariusze nie dali mu wiary i został zatrzymany do

wyjaśnienia.

– Dalsze czynności wykonane przez policjantów zobrazowały przebieg działania 65-latka. Jak się okazało, mężczyzna tego wieczoru przyjechał na rowerze na posesję pokrzywdzonego i z niezabezpieczonego garażu ukradł 8 wędek. Następnie wsiadł do stojącego na podwórku volkswagena i odjechał, wyważając zamknięte ogrodzenie. Gdy po przejechaniu kilkuset metrów samochód się popsuł, porzucił go na poboczu, a wędki ukrył w zaroślach. Dodatkowo policjanci ustalili, że rower którym przyjechał, dzień wcześniej, również ukradł z innej posesji – opisuje działanie złodzieja asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

W poniedziałek 17 czerwca 65-latek usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem oraz dwa zarzuty zaboru mienia. Za te czyny grozi mu do 10 lat więzienia. Mężczyzna był wcześniej karany za podobne przestępstwa i aby zapobiec dalszemu ich popełnianiu policjanci wystąpili do sądu z wnioskiem o tymczasowy areszt dla podejrzanego.

(jd), fot. KPP Rypin

Powiat

Dobrze gospodarują pieniężdmi

W środę 12 czerwca odbyła się III sesja Rady Powiatu Rypińskiego, podczas której zostało udzielone absolutorium i wotum zaufania zarządowi powiatu z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok.

W skład zarządu powiatu w ubiegłym roku wchodził: starosta Jarosław Sochacki, wicestarosta Piotr Czarnecki, Monika Kalinowska, Piotr Makowski i Paweł Sobierajski. Spisali się na tyle dobrze, że radni jednogłośnie wyrazili wobec nich wotum zaufania i udzielili absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok. Również Regionalna Izba Obrachunkowa pozytywnie oceniła gospodarowanie środkami publicznymi przez samorządowców.

– To wszystko nie udałoby się nam, gdyby nie wspólna praca i determinacja. Serdeczne podziękowania kieruję w stronę pracowników Starostwa Powiatowego w Rypinie i jednostek podległych naszemu samorządowi. Dziękuję wszystkim radnym ubiegłej kadencji, przedstawicielom miasta i gmin wchodzących w skład powiatu ry-

pińskiego. Dziękuję organizacjom pozarządowym, służbom mundurowym oraz wszystkim zaangażowanym w rozwój naszego powiatu – mówił starosta Sochacki.

Miłym akcentem sesji było wręczenie przez wicewojewodę kujawsko-pomorskiego Michała Koniucha odznaczeń państwowych za zasługi w działalności na rzecz lokalnej społeczności. Postanowieniem prezydenta RP Srebrnym Krzyżem Zasługi została uhonorowana Hanna Pawlak, a Brązowym Krzyżem Zasługi Krzysztof Cegłowski.

Na sesji byli obecni i gratulacje dla zarządu przekazali wiceprzewodniczący Rady Miasta Rypina Bartosz Sobierajski oraz kierownicy jednostek podległych samorządowi powiatu rypińskiego i pracownicy Starostwa Powiatowego w Rypinie.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Zapraszają na Dni Rypina

RYPIN ➤ Burmistrz Rypina Paweł Grzybowski i radni Rady Miasta Rypin zapraszają na Dni Rypina, które odbędą się od 22 do 24 czerwca br. Pierwszy dzień świętowania rozpoczną tradycyjne zawody wędkarskie, organizowane na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Następnie o godz. 9.00 w Rypińskim Centrum Sportu wystartuje „Spartakiada”

Dni RYPINA 2024

22.06 MOSiR

6:00 - Zawody wędkarskie
9:00 - Spartakiada (RCS)
14:00-18:00 - Viking European Strongman Cup 2024 (MOSiR)
Fundacja DKMS - rejestracja potencjalnych dawców szpiku
18:00 - Występ Grupy Estradowej oraz Artystów Natalii Woźnickiej
19:00 - Występ AGBE
20:15 - Występ LOMBARD
21:50 - Występ Antek Smykiewicz
23:00 - Support Ripss, Valinsky
23:30 - PEJA

24.06 12:00 - Uroczysta Sesja Rady Miasta Rypin

Program może ulec zmianie

13:00 - Msza święta - Kościół pw. Św. Trójcy, zawierzenie miasta Patronowi
14:30 - Koncert Miejskiej Orkiestry Dętej - Teatr Letni „Muszla”
15:00 - Bieg Bosych Antków
18:00 - Noc Świętojańska (Młyn u Zygmunta)
21:00 - II Rypiński Festiwal Muzyki Organowej - Parafia pw. Św. Stanisława Kostki

O godz. 14.00 na terenie MOSiR odbędzie się niezwykle emocjonująca impreza sportowa, czyli Viking European Strongman Cup, podczas której będzie można na własne oczy zobaczyć, co potrafią jedni z najlepszych zawodników strongman w Europie. Po sportowych emocjach rozpocznie się blok koncertowy. Na początku na scenie wystąpią nasi lokalni artyści: Grupa Estradowa oraz Muzyczna Strefa Natalii Woźnickiej. W dalszej części zaplanowano występ zespołu AGBE, LOMBARD i Antka Smykiewicza.

Główną gwiazdą wieczoru będzie legenda polskiego rapu, czyli Peja, którego supportować przed koncertem będą rypińscy raperzy: Ripss i Valinsky. Podczas bloku koncertowego odbędzie się również wręczenie nagród laureatom konkursu „Superelewacja” i „Wędka Burmistrza” oraz tytułu „Rypiński Laur Gospodarczy”. Tego dnia Fundacja DKMS przeprowadzi również akcję rejestra-

cji potencjalnych dawców szpiku, do której serdecznie zachęcamy.

W niedzielę 23 czerwca odbędzie się uroczysta msza święta w intencji mieszkańców z zawierzeniem miasta patronowi Św. Janowi Chrzcicielowi. Następnie w asyście pocztów sztandarowych i Miejskiej Orkiestry Dętej udamy się do Teatru Letniego „Muszla” (park miejski przy ul. E. Orzeszkowej), gdzie odbędzie się koncert Miejskiej Orkiestry Dętej. Po uczcie dla ducha, przyjdzie czas na kolejne sportowe emocje. O godz. 15.00 (od godz. 13:30 – otwarcie biura zawodów) rozpocznie się kolejna edycja „Rypińskiego Biegu Bosych Antków”. Po biegach, o godz. 18.00 spotkamy się przy „Młynie u Zygmunta” na tradycyjnej Nocy Świętojańskiej. Dzień zakończy koncert w ramach II Rypińskiego Festiwalu Muzyki Organowej, który odbędzie się w Parafii pw. Św. Stanisława Kostki o godz. 21.00.

W poniedziałek 24 czerwca

o godz. 13.00 w Rypińskim Domu Kultury odbędzie się uroczysta sesja Rady Miasta Rypin, podczas której nastąpi nadanie tytułu „Zasłużony dla Miasta Rypin” oraz z wręczenie Statuetek „Rypiński Bosy Antek”. Zachęcamy do wspólnego świętowania!

Organizatorami wydarzenia są: Urząd Miasta Rypin, Rypiński Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna, Stowarzyszenie Tradycja i Rozwój. Partnerem głównym Dni Rypina jest Cedrob S.A.. Partnerami wydarzenia są Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rypinie oraz Totalizator Sportowy, właściciel marki LOTTO.

Patronem medialnym jest tygodnik CRY.

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

Inwestują w bezpieczne place zabaw

Burmistrz Rypina Paweł Grzybowski i skarbnik miasta Violetta Zielaśkiewicz podpisali umowy z wykonawcami na realizację zadania pn. „Poprawa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Rypinie”.

W podpisaniu umów udział wzięli: przewodniczący Rady Miasta Rypin Jarosław Nowatowski, wiceprzewodniczący Rady Miasta Rypin Bartosz Sobierajski, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 Barbara Górecka, dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 Małgorzata Kuźmińska oraz wicedyrektorzy: Anna Sosnowska, Iwona Klimowska i Lucyna Wojciechowska.

W ramach inwestycji przy wszystkich trzech przedszkolach miejskich powstaną bezpieczne i funkcjonalne place zabaw dla dzieci. Zakres prac przewiduje m.in. wykonanie nawierzchni piaskowych na placach oraz dostawę i montaż nowych, bezpiecznych urządzeń zabawowych, takich jak: huśtawki, piaskownice, zestawy: wagon, lokomotywa, domek, huśtawki bocianie gniazdo.

Wykonawcą placów zabaw zostało NOVUM Sp. z o.o. Termin realizacji inwestycji zaplanowano do 1 października br., a wartość umów wynosi: 248 483,54 zł (plac zabaw przy PM nr 1), 249 857,34 zł (plac zabaw przy PM nr 2), 257 133,32 zł (plac zabaw przy PM nr 3). Ponadto w ramach „Poprawy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Rypinie” zaplanowano również budowę bieżni przy szkole

przy ul. Sportowej.

Inwestycja zakłada przebudowę istniejącej przyszkolnej bieżni o nawierzchni żuźlowej na bieżnię okrężną trzytorową z czterotorową bieżnią prostą do biegu na 100 m o nawierzchni poliuretanowej oraz budowę skoczni do skoku w dal z rozbiegiem oraz rzutni do pchnięcia kulą. Wykonawcą tej części zadania jest BAYDO Sp. z o.o., wartość umowy wynosi 1 472 925,00

zł, a zadanie ma zostać zrealizowane do 1 października br.

Łączna wartość podpisanych dziś umów to 2 228 399,20 zł. Na „Poprawę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Rypinie” nasze miasto otrzymało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 2 183 831,22 zł.

(ak), fot. nadesłane

Nowe inwestycje drogowe

POWIAT ▶ Rozpoczął się II etap remontu drogi w Sadłowie w gminie Rypin, w kierunku Zasad. Z kolei w Żałem w gminie Brzuze ma być budowany chodnik. Umowa na to zadanie została już podpisana

Na drodze powiatowej nr 1840C Świdziebnia-Zasady-Sadłowo-Godziszewy w Sadłowie zostanie wykonane frezowanie istniejącej nawierzchni asfaltowej oraz położenie warstwy wyrównawczej i warstwy ścierniejszej z betonu asfaltowego wzmocnionej geosiatką. Pobocza i zjazdy do posesji będą wyremontowane, a oznakowanie pionowe wy-

mienione. Prace są prowadzone na odcinku długości 1382 metry. Jezdnia będzie miała szerokość 5 metrów, pobocza natomiast metr.

Koszt inwestycji to około 1,6 mln zł, z czego ponad 980 tys. zł pochodzi z budżetu rządu. Wkład samorządu Powiatu Rypińskiego wyniósł w przybliżeniu 392 tys. zł. Urząd Gminy Rypin przekazał

na to przedsięwzięcie ponad 260 tys. zł. Wykonawcą zadania jest Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna.

W ubiegłym tygodniu została podpisana umowa przez starostę Jarosława Sochackiego i dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych Piotra Pawłowskiego z przedstawicielem wykonawcy – spółką Baltic Group z Ciechanowa na budowę chodnika długości 228 metrów w Żałem w gminie Brzuze. W ramach zadania zostaną wykonane krawężniki, oporniki i obrzeża betonowe.

Na nawierzchni ciągu pieszego oraz zjazdach do posesji będzie położona kostka betonowa. Skarpa obok chodnika zostanie wzmocniona płytami ażurowymi. Wartość inwestycji to ponad 180 tys. zł. Zadanie zostanie dofinansowane kwotą 90 tys. zł przez Urząd Gminy Brzuze.

(jd), fot. Powiat Rypiński

Gmina Wąpielsk

Maluchy będą miały swój klub

Już 1 sierpnia klub dziecięcy w budynku Szkoły Podstawowej w Półwiesku Małym otworzy swoje podwoje. To bardzo elitarna placówka, będą w niej wyłącznie słodki do 3 lat.

Urząd Gminy Wąpielsk starał się o dofinansowanie z programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Maluch+, dzięki czemu dzieci, które są za małe, żeby uczęszczać do przedszkola, znajdą opiekę w klubiku. Jest to szczególnie ważne, gdy oboje rodzice pracują i nie mają nikogo, kto mógłby się w tym czasie zająć ich pociechą.

Wykonanie inwestycji powierzono Firmie Ogólnobudowlanej

Krzysztofa Getki ze Zbiczna. W ramach prac został wykonany kompleksowy remont wnętrza przeznaczonych na klub oraz zagospodarowano teren wokół budynku szkoły. Wybudowano również altanę z zapleczem gospodarczo-magazynowe. Na terenie szkoły jest ogrodzony plac zabaw, na którym maluchy będą mogły bezpiecznie dokazywać. Ma zostać też założony monitoring.

Koszt całego przedsięwzięcia wyniósł ponad 700 tys. zł, z czego ponad 650 to rządowe dofinansowanie. Klub będzie funkcjonował od poniedziałku do piątku w godz. 6.30 – 16.30. Rodzice zainteresowani zapisaniem dziecka do placówki oraz uzyskaniem szczegółowych informacji mogą się skontaktować z Urzędem Gminy w Wąpielsku pod nr tel. 56 49 383 21.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Rogowo

Szkoła jak nowa

Elewacja budynku Szkoły Podstawowej w Sosnowie została naprawiona i pomalowana. Końcowy efekt spodobał się mieszkańcom miejscowości, przede wszystkim uczniom i pracownikom placówki.

Wykonawca – Dom-Plast Karol Dąbrowski z Golubia-Dobrzynia najpierw utwardził betonową kostką brukową prawie 400 m2 terenu wokół gmachu, po czym przystąpił do odnowienia elewacji. – W ramach przedsięwzięcia naprawiono pęknięcia na dwóch ścianach, umyto fasadę, rozprowadzono klej i nałożono nowy tynk, który został zagruntowany. Tak przygotowane podłoże po-

malowano farbą akrylową – informuje Urząd Gminy Rogowo.

Końcowego odbioru robót dokonała komisja wyznaczona przez wójta. Wykonawca udzielił gwarancji na 3 lata. Koszt przedsięwzięcia wyniósł prawie 180 tys. zł, z czego niemal 144 tys. zł dofinansowania Gmina Rogowo pozyskała z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

(jd), fot. UG Rogowo

Rypin

Ważna zmiana w urzędzie miasta

Wsluchując się w głosy mieszkańców w zakresie potrzeby zmian godzin pracy Urzędu Miasta Rypin, urzędnicy informują, że z dniem 1 lipca br. zmianie ulegają dotychczasowe godziny pracy urzędu.

W każdy poniedziałek Urząd Miasta Rypin otwarty będzie wcześniej, natomiast we wtorek praca urzędu będzie wydłużona. Zmiana ta umożliwi załatwianie spraw interesantów zarówno w godzinach porannych, jak również w godzinach popołudniowych.

Godziny pracy Urzędu Miasta Rypin od 1 lipca br.:

– 7.00-15.30 – poniedziałek

– 7.30-16.30 – wtorek (kasa w godz. 7:30-14:00)

– 7.30-14:30 – środa (kasa 8:00-14:00)

– 7.30-15:30 – czwartek (kasa 8:00-14:00)

– 7.30-15:30 – piątek (kasa 8:00-14:00)

– 7.30-14:00 – piątek (kasa 7:30-13.00).

(ak), fot. archiwum

Rodzinne świętowanie w szkołach

GMINA BRZUZE ▶ W tym roku świętowanie Dnia Matki, Dnia Dziecka i Dnia Ojca w gminie Brzuze odbyło w czterech szkołach podstawowych – w Ostrowitem, Radzynku, Trąbinie i Ugoszczu podczas pikników rodzinnych

Imprezy były rozrzucone w czasie. Na przykład w Ugoszczu bawiono się 27 maja, a w Ostrowitem 7 czerwca. Organizatorzy zadbali o różnorodne atrakcje. Były dmuchańce, malowanie twarzy, bańki mydlane, odwiedziny postaci z bajek, loteria fantowa, kreatywne zabawy, konkursy z nagrodami. Można było się posilić frytkami, popcornem, ciastami, goframi, watą cukrową. Dużym zainteresowaniem cieszyły się

pokazy strażackie.

– Organizowane w szkołach od wielu lat święto rodziny stało się już tradycją gminy Brzuze. Ta cenna inicjatywa społeczności szkolnych wspierana przez nasz samorząd łączy wszystkie pokolenia. Są to rodzinne i szczególnie miłe spotkania, podczas których wszyscy świetnie się bawią – podkreśla wójt Jan Koprowski.

Wszystkie tegoroczne wydarzenia odbyły się dzięki wsparciu

darczyńców oraz zaangażowaniu rodziców, pracowników samorządowych, radnych, dyrektorów i pracowników szkół, samorządów sołectw, członków kół gospodyń wiejskich i strażaków ochotników. Patronat nad wydarzeniami objął uczestniczący we wszystkich imprezach wójt Jan Koprowski, a Urząd Gminy Brzuze udzielił wsparcia finansowego i rzeczowego.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Rogowo

Piknik z ważnym przesłaniem

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy ze szkołami podstawowymi z gminy Rogowo zorganizowała w piątek 14 czerwca II Piknik Profilaktyczny.

Wydarzenie obfitowało w wiele atrakcji. Oprócz świetnej zabawy uczestnicy mogli się dowiedzieć od pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie i rypińskich policjantów jak unikać uzależnienia od substancji psychoaktywnych i jak zadbać o swoje bezpieczeństwo. Druhowie z ochotniczych straży pożarnych z Rogowa i Starego Kobrzyńca

pokazywali jak udzielać pierwszej pomocy.

Program pikniku był wyjątkowo urozmaicony. Uczniowie szkół podstawowych z Nadroża, Nowego Kobrzyńca, Rogowa i Sosnowa wystąpili z programami artystycznymi. Rozstrzygnięto Gminny Konkurs Plastyczny „W magicznym świecie pszczół”.

Obecni na pikniku mogli wpisać się do bazy dawców szpiku

fundacji DKMS, wspomagającej osoby walczące z nowotworami krwi. Duże zainteresowanie wzbudzały kąciki tematyczne, m.in.: logiczno-naukowy, matematyczny, plastyczny, kosmetyczny.

Nieustającym powodzeniem cieszyła się dmuchana zjeżdżalnia oraz miejsce, w którym można było pomalować sobie twarz albo zapleść warkoczki z dodat-

kiem kolorowych włosów. Wszyscy uczestnicy mogli posilić się bezpłatną grochówką i kiełbasą z grilla. Na stoiskach przygotowanych przez rady rodziców można było kupić ciasta, napoje, kawę, herbatę, zapiekanki, frytki, popcorn, watę cukrową.

Najwięcej emocji dostarczyły rozgrywki sportowe, w których uczestniczyły całe rodziny walcząc o tytuł Super Rodziny. Każda

familia startująca w jakiegokolwiek konkurencji, rozgrywce czy występie wypełniała kupon biorący udział w losowaniu na zakończenie pikniku. Nagrodą główną był voucher do Ośrodka Wypoczynkowego Sitnica ufundowany przez Pawła Berenta. Tytuł Super Rodzinki zdobyli państwo Trymers ze Starego Kobrzyńca.

(jd), fot. UG Rogowo

Firma „BEHRENDT” - MRÓWKA Szabla 104 Brodnica

Wielki KIERMASZ

21 - 22 czerwca piątek-sobota: 7.00-17.00 na placu marketu Mrówka w BRODNICY

TECHNIKA GRZEWcza

POMPA CIEPŁA Z MONTAŻEM

dla budynku o pow. do 165m² **

- ze zbiornikiem ciepłej wody użytkowej 300 litrów

VIESSMANN

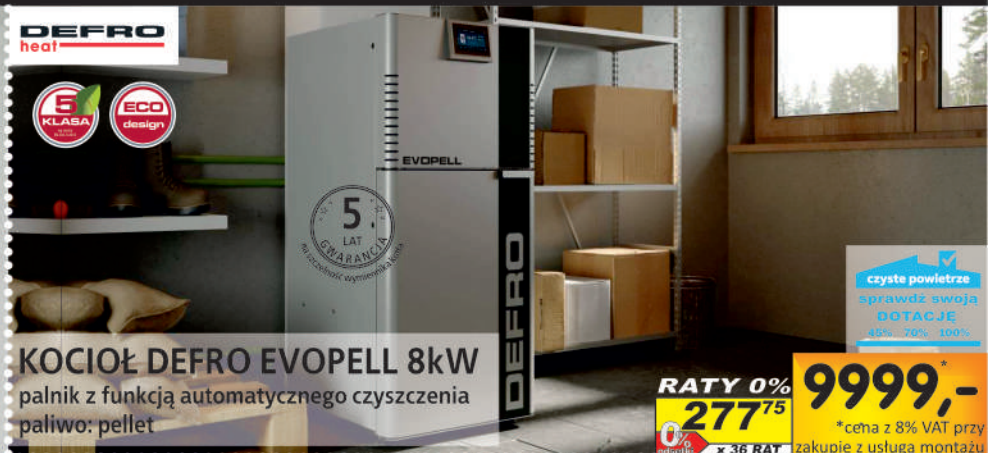
**CZY TO
MOŻLIWE !?**
Cena brutto z 8% vat

2816,-

Z DOTACJĄ:
czyste powietrze
zdrowy wybór

CENA OBOWIĄZUJE TYLKO PRZY WYMIANIE
KOPCIUCHA Z NAJWYŻSZĄ DOTACJĄ

*Powyższa cena, uwzględnia otrzymaną dotację na wymianę starego kotła „kopciucha” na pompę ciepła, dla najwyższego progu dofinansowania tj. 100% z programu Czyste Powietrze. Z programu mogą skorzystać osoby, posiadające dom jednorodzinny lub wydzielony w domu lokal mieszkalny i spełniające kryteria programu jak np.: „Twój całkowity dochód na osobę w gosp. domowym nie przekracza 1090zł, lub 1526zł w gosp. jednoosobowym”. Pełny regulamin programu znajduje się na stronie www.czystepowietrze.gov.pl. Cena urządzenia bez dofinansowania brutto to: 38.016 zł z vat 8%. Podana cena pompy ciepła z VAT 8% odnosi się do Budownictwa Mieszkaniowego, obowiązuje przy zakupie z usługą montażu. Podane ceny nie uwzględniają wartości usługi montażu. **Powierzchnia ogrzewcza pompy ciepła podana szacunkowo. Szczegóły na stoisku kiermaszowym. Ilość urządzeń ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

KOCIOŁ DEFRO EVOPELL 8kW
palnik z funkcją automatycznego czyszczenia
paliwo: pellet

RATY 0%
277⁷⁵

9999,-
*cena z 8% VAT przy
zakupie z usługą montażu

KLIMATYZATOR
moc chłodzenia: 3,35 kW
moc grzania: 3,57 kW

Wi-Fi

jonizacja

1699,-
*cena z 8% VAT przy
zakupie z usługą montażu

WYPOSAŻENIE ŁAZIENEK, PŁYTKI CERAMICZNE

EXCELLENT

WANNA WOLNOSTOJĄCA
170x76 biała połysk

5530
3499/szt.

PŁYTKA GRES 60x60x2
gat. I

109⁹⁰/m²

PŁYTKA SZARA 60x120x2
gat. I op.0,72 = 1 sztuka

209⁹⁰
169⁹⁰/m²

Gazetka z pełną ofertą promocyjną na stronie www.behrendt.pl Promocja trwa tylko do wyczerpania zapasów

tel./fax 56 498 41 14

OSP Kowalki górą!

GMINA RYPIN ▶ W minioną niedzielę (16 czerwca) w Sadłowie odbyły się zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP z terenu gminy Rypin. Mimo niesprzyjającej pogody emocji nie brakowało

W zmaganiach uczestniczyli druhnicy i druhownie z: Kowalk, Sadłowa, Godziszewa, Zakrocza, Stępowa, Rypała i Czyżewa. Poszczególne drużyny musiały zmierzyć się w sztafecie pożarniczej i ćwiczeniach bojowych. Komisję sędziowską stanowili

funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie. Zawody przebiegły bez zakłóceń, a wszyscy uczestnicy wykazali się zwinnością i dużym zaangażowaniem.

– Rywalizacja była bardzo zacięta, ale przebiegała w ko-

leżeńskiej atmosferze. Zajęliśmy czwarte miejsce z różnicą niespełna sekundy do podium. Wierzymy, że w przyszłym roku ten wynik będzie jeszcze lepszy – mówi Wojciech Czapliński, prezes OSP Rypała.

Zarówno wśród męskich, jak i młodzieżowych drużyn, bezkonkurencyjna okazała się jednostka z Kowalk. Pamiątkowe dyplomy oraz puchary wręczył wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, który podziękował uczestnikom zawodów za udział w imprezie. Wśród gości obecni byli m.in.: przewodniczący Rady Gminy Rypin Marek Śmiechewicz, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Rypinie Jan Pankowski, prezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie Tomasz Jezierski oraz pracownik Urzędu Gminy Rypin ds. ochrony przeciwpożarowej Kinga Śmiechewicz. Poza rywalizacją wystartowała kobieca drużyna pożarnicza z OSP Kowalki. Na zakończenie organizatorzy zaprosili uczestników na pyszną strażacką grochówkę.

(AdWo), fot. nadesłane

KLASYFIKACJA GENERALNA ZAWODÓW W SADŁOWIE

- I MIEJSCE – OSP KOWALKI
- II MIEJSCE – OSP SADŁOWO
- III MIEJSCE – OSP STĘPOWO
- IV MIEJSCE – OSP RYPAŁKI
- V MIEJSCE – OSP CZYŻEWO
- VI MIEJSCE – OSP GODZISZEWO
- VII MIEJSCE – OSP ZAKROCZ

KLASYFIKACJA DRUŻYN MŁODZIEŻOWYCH

- I MIEJSCE – OSP KOWALKI
- II MIEJSCE – OSP SADŁOWO

Wystawa najlepszych prac

RYPIN ➤ W czwartek 13 czerwca w Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej została otwarta wystawa prac uczniów Liceum Sztuk Plastycznych w Rypinie

Liceum powstało w 2007 roku. Kształci w 5 pracowniach artystycznych przyszłych malarzy, rzeźbiarzy, grafików i fotografików. Jest to szkoła, w której trudno się nudzić, lecz żeby się do niej dostać należy spełnić jeden zasadniczy warunek – być uzdolnionym, a jeszcze lepiej utalentowanym.

Na otwarciu wystawy spotkaliśmy 4 uczennice drugiej klasy, które są bardzo zadowolone z wyboru szkoły. Po jej ukończeniu wszystkie planują studia. Dwie z nich – Ewelina Kruszińska i Victoria Pysiak zamierzają zostać architektkami wnętrz.

– Zdajemy sobie sprawę z tego, że ten zawód wymaga, oprócz umiejętności projektowania, znajomości materiałów wykończeniowych znajdujących się na rynku, zarówno tych produkcji polskiej, jak i zagranicznej, a jest tego zatrzęsienie. Architekt wnętrz powinien umieć też zaprojektować

meble, dobrać odpowiednie oświetlenie i dobrze znać historię sztuki użytkowej, chociażby po to, żeby umieć odróżnić kopię od oryginału. Do tego dochodzi praca z klientem, który może być trudny oraz

z budowlancami, stolarzami, konstruktorami, jeśli zajdzie taka konieczność. Liczymy na to, że studia przygotują nas do tej pracy i damy sobie radę – uważają dziewczęta.

Kaja Kamińska zastanawia się

nad wyborem zupełnie innego kierunku. Po jego ukończeniu praca jest spokojniejsza, ale również wymaga rozległej wiedzy, cierpliwości i niemałych umiejętności. Dziewczyna myśli o studiach z zakresu

konserwacji malarstwa i rzeźby polichromowanej.

– Zabytkowe dzieła sztuki to świadectwa naszej historii, kultury oraz talentu ich twórców. Czas, ale też i złe warunki przechowywania je niszczą. Konserwatorzy przywracają im dawną świetność i to jest niezwykle w ich pracy, być może za parę lat również mojej – tłumaczy Kaja.

Julia Wiśniewska jeszcze nie wie, jakie studia wybierze. Myśli o prawie, ale też o studiach artystycznych. Na decyzję ma jeszcze 3 lata. – Być może pójdę śladami koleżanek i wybiorę konserwację dzieł sztuki albo architekturę wnętrz – wyjaśnia.

Na wystawie otwartej przez dyrektora muzeum Andrzeja Szalkowskiego zostały pokazane najlepsze prace z poszczególnych pracowni. Wśród nich znalazły się dzieła naszych rozmówczyń.

Tekst i fot. (jd)

Aktywnie na warsztatach

GMINA WĄPIELSK ▶ Dwa dni trwały warsztaty stolarskie w ramach projektu „Budki lęgowe dla jerzyków”. Powstało sześć potrójnych domków lęgowych dla jerzyków oraz sześć pojedynczych

Warsztaty stolarskie to kolejny element projektu realizowanego przez grupę nieformalną z Wąpielska o nazwie „Razem dla Zwierząt”. Członkowie tej grupy pozyskali dotację w ramach konkursu „Inicjuj z FIO 4.0” – edycja 2024. Wyłoniony w konkursie projekt „Budki lęgowe dla jerzyków” trwa dwa miesiące i jest skierowany do grupy uczniów ze Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszcica w Wąpielsku. Do współpracy zostały włączone dwie lokalne organizacje z Wąpielska: Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna.

W maju rozpoczęto realizację zadań projektowych, wtedy grupa uczniów z miejscowej szkoły podstawowej uczestniczyła w spotkaniu z leśniczym Pawłem Rokitnickim. Leśniczy z Radzik Dużych przybliżył dzieciom zwyczaję ptaszków jerzyków. Kolejnym działaniem projektowym było rysowanie jerzyka. W czerwcu zostały zorganizowane warsztaty stolarskie. W prowadzone pod opieką Dariusza Więczkowskiego

go warsztaty zaangażowali się nie tylko chętni chłopcy, ale również grupa dziewcząt.

Dwa spotkania warsztatowe okazały się doskonałym sposobem na integrację dzieci z przedstawicielami lokalnych organizacji – Ochotniczą Strażą Pożarną z Wąpielska i Kołem

Gospodyń Wiejskich z Wąpielska. Na warsztatach stolarskich nieoceniona okazała się wielogodzinna pomoc druha Grzegorza Dzierżyńskiego. Z kolei dzięki zaangażowaniu pań z KGW Wąpielsk – Ryszardy Ciepelińskiej i Marianny Milarskiej – uczestnicy projek-

tu mogli delektować się smacznymi ciasteczkami. W przygotowaniu słodkich wypieków aktywnie pomagały również Mariola Bytner i Renata Więciorkowska.

Uczestnicy projektu wzięli również udział w kreatywnych warsztatach rzeźbiarskich

w Pracowni Ceramicznej Karoliny Meler w Wąpielsku. Z gliny wykonano miseczki, które następnie pomalowano. W ciągu kilku dni prace uczestników warsztatów zostaną wypalone. Pod koniec czerwca przed uczestnikami dwumiesięcznego projektu „Budki lęgowe dla jerzyków” jeszcze ostatnie zadanie – ognisko wieńczące projekt. Zawieszenie na drzewach domków dla jerzyków to będzie dzieło strażaków.

Projekt „Budki lęgowe dla jerzyków” to nie tylko pożyteczna inicjatywa, bo ptaki będą miały domki, ale i okazja do nabycia nowych umiejętności – praca z drzewem, warsztaty rzeźbiarskie czy pieczenie ciasteczek. Integracja środowiska lokalnego – dzieci, członkiń KGW i miejscowych druhów – również jest istotna w tym projekcie.

„Sfinansowano ze środków @narodowyinstytutwolnosci w ramach #NOWEFIO”.

(ak)

fot. nadesłane

Wielka liga czytelników

GMINA RYPIN 9 maja dwie drużyny uczniów Szkoły Podstawowej w Borzyminie wzięło udział w finale Ogólnopolskiego Konkursu Czytelniczego „Wielka Liga Czytelników”

Szkołę Podstawową im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie reprezentowali: uczniowie klasy III, Lena Urbańska i Mateusz Redlewski, którzy tworzyli drużynę czytelniczą w kategorii uczniów klas I-III;

uczennice klasy IV, Amelia Rygielska i Julia Sieradzka, które wchodziły w skład drużyny czytelniczej w kategorii uczniów klas IV-VI.

Zadaniem uczniów było wypełnienie testu online na temat

konkursowych pozycji z literatury dla dzieci i młodzieży. 150 pytań okazało się być dość prostym zadaniem, ponieważ obydwie drużyny odniosły niesamowity sukces. Drużyna młodsza zdobyła tytuł II Wicemistrza Polski, a drużyna starsza tytuł I Wicemistrza Polski!

11 czerwca nasi laureaci zostali zaproszeni przez Miejsko-Powiatową Bibliotekę Publiczną w Rypinie – Oddział Dziecięcy przy ul. Młyńskiej na podsumowanie projektu i wręczenie nagród. Nagrody wręczali: burmistrz Miasta Rypin Paweł Grzybowski, dyrektor MPBP w Rypinie Marek Taczynski oraz powiatowy koordynator konkursu Marta Rękas.

– Uczniom serdecznie gratulujemy niebywałych osiągnięć. Do konkursu uczniowie klasy III przygotowywali się pod kierunkiem Anny Kaczyńskiej, a uczennice klasy IV – pani Marleny Borkowskiej, która pełniła również funkcję szkolnego koordynatora konkursu – informuje SP Borzymin.

(ak)

fot. nadesłane

Skrwilno

Trzecioklasiści wystawili sztukę

14 czerwca odbył się w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skrwilnie występ uczniów klas trzecich, którzy zaprezentowali spektakl pt. „Akademia Pana Kleksa oczami Dziecka”. Występ zgromadził na widowni zaproszonych gości, dyrekcję szkoły oraz rodziców.

Akcja sztuki rozgrywała się w magicznej Akademii Pana Kleksa, gdzie uczniowie mieli możliwość przemierzania różnych krain i poznawania tajemniczych postaci. Bohaterowie przedstawienia wcielając się w role uczniów Akademii, wykazywali się dużym zaangażowaniem

i kreatywnością, co z pewnością zostało docenione przez widownię. Podczas występu uczniowie zaprezentowali różnorodne utwory muzyczne znane z radia i telewizji.

Dzieci świetnie poradziły sobie z tekstami, przebierankami i scenografią, co sprawiło, że

spektakl był niezwykle barwny i efektowny. Wyrziste charakterystyki postaci oraz dynamiczne dialogi uczyniły występ bardzo interesującym, zabawnym, ale również wywołującym wzruszenie na twarzach rodziców.

Po zakończeniu przedstawienia wszyscy aktorzy otrzy-

mali gromkie brawa od publiczności, co było zasłużoną nagrodą za ich ciężką pracę i zaangażowanie w przygotowania do spektaklu.

Występ uczniów był niezapomnianym przeżyciem zarówno dla aktorów jak i widzów. Był to piękny sposób na pożegnanie

pierwszego etapu kształcenia i pamiątką dla wszystkich uczestników. Do pięknego przedstawienia dzieci przygotowały wychowawczynie trzecioklasistów – Jolanta Watkowska i Joanna Zalewska.

(ak)

fot. nadesłane

Pojedynynek z przesłaniem

XX WIEK ▶ W 1938 roku reprezentacja Polski w boksie udała się do Wrocławia na mecz z Niemcami. Był to mecz o podwójnym znaczeniu

Szapsel Rotholc pochodził z biednej, warszawskiej rodziny drukarzy. Był zawodnikiem Gwiazdy Warszawa i zdobywał medale mistrzostw Polski oraz Europy. W 1936 roku nie wyjechał na igrzyska olimpijskie w Berlinie. Przygotowywane przez nazistowskie Niemcy zawody miały udowodnić wyższość rasy aryjskiej nad Żydami i innymi nacjami. Rotholc chciał wystąpić. Żydzi uważali, że powinien zbojkotować zawody. Polski Związek Bokserski zwodził zawodnika, by nie popsuć relacji z organizatorami igrzysk. Ostatecznie Rotholc nie pojechał do Berlina, a oficjalnym powodem była kontuzja.

W 1938 roku reprezentacja Polski w boksie miała rozegrać mecz przeciwko Niemcom. Ponownie pojawiły się wątpliwości czy Rotholc powinien startować, czy warto gniewać Niemców? Ostatecznie drużyna razem z Szapselem Rotholcem udała się pociągiem do Wrocławia. Na miejscu było widać ślady nazistowskich nalotów na żydowskie sklepy i domu. Przy głównych ulicach co czwarty sklep miał witryny zabite deskami.

Polską drużynę zaproszono na wieczorek przy kawie i alkoholu. Podczas imprezy przepaliło się światło na scenie lokalu. Przybyli na miejsce elektrycy uruchomili

żarówkę i krzyknął w kierunku Rotholca „pali się jak żydowska synagoga!”. Widownia oklaskiwała wypowiedź elektryka. Cztery dni wcześniej we Wrocławiu Niemcy spalili synagogę, a w płomieniach zginęło 91 osób.

Rotholc miał trudną noc, ale następnego dnia łatwo znokautował swojego niemieckiego rywala. Na trybunach zdziwienia nie kryło 11 tysięcy Niemców. Ostatecznie Niemcy wygrali 12:4. Jesienią 1939 roku Rotholc został aresztowany i pobity. Była to zemsta za mecz z 1938 roku. Przeżył okupację, a po wojnie zamieszkał w Łodzi. W 1949 roku wyemigrował do Kanady i zajmował się kuśnierstwem.

– Minęły lata. Rotholc powrócił, zdołał się uratować. Dziś może oglądać flagi polskie na ratuszu we Wrocławiu. Dzieło odwetu zostało dokonane – tak skomentowano karierę pięściarza na łamach Przeglądu Sportowego w 1945 roku.

Jakie były losy innych polskich pięściarzy z pamiętnego meczu z 1938 roku? Stanisław Piłat, pięściarz z Nowego Targu, po wojnie został nauczycielem wychowania fizycznego. Franciszek Szymura był z zawodu ślusarzem samochodowym. Kontynuował karierę po wojnie. Był nawet reprezentantem Polski w mi-

strzostwach Europy w koszykówce. Antoni Kolczyński przeżył traumę w czasie wojny i po konflikcie nie był już sobą. Mimo to zdołał zostać mistrzem Polski jeszcze w 1951 roku. Antoni Czortek był niskim mężczyzną o niepozornej sylwetce. Koledzy nadali mu przydomek „Kajtek”. Mimo to był zadziorny i odważny.

W czasie wojny walczył w bitwie pod Wieluniem. Został osadzony w Auschwitzu i zmuszony do walk przeciwko Niemcom i innym osadzonym. Po posłaniu na deski niemieckiego kapo został skierowany do pracy przy piecach krematoryjnych. Stoczył pojedynek z Walterem Dunningiem, znanym z agresywności. Pokonał Niemca, a osadzeni Polacy wiwatowali nawet w blokach śmierci. Po wojnie pracował jako taksówkarz. Był bardzo szanowany. Edmund Sobkowiak w czasie wojny walczył w powstaniu warszawskim. Po wojnie łączył boks z pracą w Zakładach Wytwórni Silników Wysokoprężnych.

Trenerem reprezentacji we Wrocławiu był Feliks Stamm. Postać legendarna w polskim świecie bokserskim. Wychował kilkudziesięciu medalistów olimpijskich i mistrzostw świata oraz Europy.

(pw)

XX wiek

Ciągnęli do miasta

W latach 70. Toruń stał się wielkim ośrodkiem przemysłu, ściągającym do siebie tysiące pracowników. Często mieszkali oni w Wąbrzeźnie, Kowalewie czy Golubiu, a do Torunia tylko dojeżdżali. Dzisiejszy system komunikacji w porównaniu do tego z lat 70. jest bardzo skromny.

W połowie lat 70. do Torunia codziennie rano dojeżdżały 333 autobusy. Do tego dochodziły liczne pociągi. 21% dojeżdżających rano do miasta jeździło trasą z Lipna przez Lubicz. Na tej linii istniało 7 normalnych kursów dziennych pociągów oraz 66 kursów autobusów. Drugim co do wielkości kierunkiem napływu pracowników do Torunia był Aleksandrów Kujański i Ciechocinek. Trzecim kierunkiem było Gronowo i Kowalewo. Codziennie do Torunia dojeżdżało tam 10 pociągów oraz 73 autobusy. Liczba połączeń w latach 70. rosła lawinowo. W ciągu 5 lat rozkład jazdy w Gronowie podwoił się.

Oprócz komunikacji publicznej większe zakłady organizowały także własne do-

wozy. W ten sposób do Elany dojeżdżało ok. 2 tys. osób. Najwięcej pracowników dojeżdżało z kierunku Lipna. W 1960 roku Toruń liczył sobie 104 tys. mieszkańców. Do miasta dojeżdżało wówczas ok. 6 tys. osób. W 1975 roku miasto rozrosło się do 149 tys. mieszkańców, a dojeżdżało już 21 tys. Już wówczas pojawiła się koncepcja poszerzenia miasta i stworzenia „regionu miejskiego”. Miał obejmować tereny od Kowalewa i Chełmży pod Czernikowo i Ciechocinek. Zauważono, że miasto będzie rozszerzać się po obrzeżach i ludzie będą wyprowadzać się do domów jednorodzinnych. Ta prognoza sprawdziła się. System komunikacji powszechnej niestety pozostał w tyle.

(pw)

XX wiek

Radiowy czyn dla Golubia

„Radio jest potężnym środkiem wychowania młodzieży i nowym instrumentem kształtowania psychiki – doniosłym orężem upowszechniania oświaty” – tak w 1948 roku stwierdził ówczesny prezydent Bolesław Bierut.

W powojennej Polsce na wzór radziecki wprowadzano całą sieć radiowęzłów. W wielu instytucjach i domach prywatnych montowano tzw. kołchozniki. Były to proste głośniki z zaledwie jednym pokrętkiem służącym do regulacji głośności. Z okazji święta 22 lipca w 1947 roku radiowęzeł dotarł także do Golubia i Dobrzynia, Wroceka oraz Lisewa. Działały tam radiowęzły pomocnicze. Aby dotrzeć z sygnałem do tych miejsc, rozłożono 631 km linii przewodowej. W Golubiu

można było usłyszeć nie tylko polityczną propagandę, ale również nowe przeboje, służące do motywowania ludzi do pracy.

Oto przykład utworu „miliony rąk”: „Tysiące rąk, miliony rąk, a serce bije jedno. Wzniesiemy dom,

Ludową Rzeczą, słoneczną, niepodległą.” Istnienie radiowęzła pomocniczego dawało możliwość nadawania własnych, lokalnych wiadomości, co przyspieszało proces informowania ludności.

(pw)

Malarski wieszcz narodowy

POSTAĆ ▶ Tym razem przybliżmy postać jednego z najśłynniejszych polskich malarzy – Jana Matejki. Zapisał się w historii jako wybitny twórca, autor takich obrazów jak „Bitwa pod Grunwaldem”, „Hołd Pruski”, „Jan Sobieski pod Wiedniem” oraz pocztu królów i książąt polskich

Jan Matejko urodził się 24 czerwca 1838 roku w Krakowie. Ojciec malarza, Franciszek Ksawery Matejko był Czechem, urodzonym w Roudnicy koło Hradca Králové, jako syn chłopski. Przybył do Galicji w charakterze guwernera i nauczyciela muzyki. Początkowo pracował u rodziny Wodzickich w Kościelnikach, a następnie przeniósł się do Krakowa. Wynajmował od Jana Piotra Rossberga część kamienicy przy ulicy Floriańskiej i prowadził tu „pensję uczniów”. Był także organistą w kościele Świętego Krzyża w Krakowie. Po śmierci Rossberga poślubił Joannę Karolinę Rossberg (1802-1845), jego najmłodszą córkę. Matejkowie zamieszkali przy ulicy Floriańskiej 41. W 1829 roku Matejkowie spłacili resztę spadkobierców i zostali jedynymi właścicielami kamienicy.

Jan Matejko był dziewiątym dzieckiem, z jedenastu jakie mieli państwo Matejkowie (było wśród nich dziewięciu chłopców i dwie dziewczynki). Gdy Matejko miał siedem lat, zmarła jego matka. Śmierć matki niewątpliwie wywarła wpływ na osobowość przyszłego malarza. Jego dzieciństwo obfitowało w lęki i przykrości, nie zaznawał także raczej przesadnie starannej opieki. Ojciec nie okazywał dzieciom swoich uczuć, był surowy i pozbawiony akceptacji dla artystycznej pasji syna. Upodobania syna do rysunku traktował jako słabość. Brak rodzinnego ciepła po części rekompensowała Matejce przyjaźń z rodziną Giebułtowskich. O Paulinie Giebułtowskiej pisał później, że była dla niego jakby drugą matką. Często bywał u jej córki Joanny Serafińskiej w Wiśniczu, a Stanisław przez długie lata był jego najlepszym przyjacielem.

Od 1847 roku Jan Matejko uczęszczał do szkoły św. Barbary. Wkrótce został przeniesiony do Gimnazjum św. Anny. Mimo zdradzanych od najmłodszych lat niepospolitych zdolności plastycznych, z pozostałymi dziećmi radził sobie z ogromnym trudem. Także koledzy nie byli dla niego wyrozumiali i, jak pisał Marian Gorzkowski, doświadczał od swych współtowarzyszy pewnego znęcania się nawet. Choć Matejko i jego rodzeństwo z pochodzenia w połowie byli po ojcu Czechami, a po matce – spolonizowanymi Niemcami, rozmawiali w domu rodzinnym po polsku. Dwaj starsi bracia Jana, Edmund

i Zygmunt, byli uczestnikami powstania węgierskiego (1848-1849). Zygmunt poległ na polu walki. W wieku trzynastu lat Jan Matejko został przyjęty do krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych przy ulicy Wesołej, której dyrektorem był wówczas Wojciech Stattler. Przejawiał w szkole ogromną ambicję i pracowitość, choć także tam jego edukacja nie przebiegała gładko, na co zapewne wpływ miała antypatia jaką darzył go początkowo Stattler, a także trudności finansowe i znaczna wada wzroku. Wpływ na młodego malarza wywarli natomiast inni nauczyciele: Józef Kremer i Władysław Łuszczkiewicz, którzy zainspirowali go do szkicowania krakowskich zabytków, zbierania materiałów, studiowania detali i obrazów, tworząc tzw. Skarbczyk.

W 1858 roku, zyskawszy uznanie za pilną naukę, otrzymał stypendium austriackiego Ministerstwa Wyznań i Oświaty na studia w Monachium. Pod koniec grudnia 1858 roku zgłosił się do Akademii Sztuk Pięknych w Monachium. Tu zetknął się z dziełami wybitnych malarzy dawnych i współczesnych. Cenił twórczość Paula Delaroche’a i jego ucznia Carla von Piloty’ego, tworzących dzieła historyczne. Matejko przekonał się, że to właśnie temu gatunkowi pragnie się poświęcić. W 1853 roku namalował swój pierwszy obraz historyczny, Carowie Szujscy przed Zygmuntem III. Schemat Delaroche’a, oparty na wybraniu z historii dramatycznego momentu i przedstawieniu go w sposób teatralny i emocjonalny, młody Matejko zastosował w malowanym w Monachium i Krakowie Otruciu królowej Bony (1859), uznanym już ówczesnie za „dojrzały kompozycyjnie”.

W 1860 roku Matejko odbył krótkotrwałą podróż na studia do Wiednia. Z powodu konfliktu z wiedeńskim profesorem sztuki Christianem Rubenem jeszcze w tym samym roku wrócił do Krakowa. Wtedy wydał Ubiory w Polsce – publikację zawierającą ryciny z postaciami w historycznych strojach, świadectwo jego późniejszych zainteresowań historycznych. Matejko następnie urządził pracownię malarską, początkowo w domu rodzinnym. W 1861 roku przeprowadził się do „Domu pod Konikiem” Fischaków w Rynku Głównym 39, gdzie pracownię dzielił z Florianem Cynkiem. Jeszcze w tym samym roku 1861 przeniósł się na ulicę

Krupniczą do pracowni przerbionej z zakładu fotograficznego Walerego Rzewuskiego. Matejko wówczas był często przygnębiony, czego powodem była nieodwzajemniona miłość do Teodory Giebułtowskiej. Jedną z anegdot na ich temat dotyczy nieudanych zaręczyn Jana z Teodorą w 1862 roku. Szesnastoletnia panna rzuciła pierścieniem oferowanym przez malarza. Ostatecznie do zaręczyn doszło jednak w roku 1862.

W tym samym czasie namalował między innymi obraz Jan Kochanowski nad zwłokami Urszulki, który sprzedał w Warszawie za około 1000 rubli. W tym samym roku ukończył obraz Stańczyk, którego bohaterem jest tytułowy błazen rozmyślający o utracie Smoleńska. Stańczyk był jednym z wyrazicieli opinii Jana Matejki o historii Polski. W kolejnym obrazie, Kazaniu Skargi (1864), Matejko nadał tytułowej postaci własne rysy. Kazanie Skargi odniosło wielki sukces artystyczny; na wystawie w Paryżu malarz zdobył złoty medal, a hrabia Maurycy Eustachy Potocki z Zatora zapłacił mu 10 000 guldenów za zakup Kazania Skargi. Sukces finansowy i artystyczny pozwolił Matejce założyć rodzinę. W tym czasie jego dwaj bracia, Edmund i Kazimierz walczyli w powstaniu styczniowym. Jan nie wziął udziału w walkach, ponieważ nie potrafił posługiwać się bronią i był warty fizycznie. Wozził natomiast broń i pomagał powstańcom materialnie. Podobnie jak w przypadku Kazania Skargi, w 1867 roku Matejko ponownie zdobył złoty medal za obraz Rejtan, a władca austro-węgierski Franciszek Józef I zakupił dzieło za około 50 tys. franków.

W 1870 r., po namalowaniu Unii lubelskiej (1867-1869), został udekorowany w Paryżu Legią Honorową. Następny obraz, Stefan Batory pod Pskowem, został ukończony rok później. W 1872 roku, jeszcze przed podróżą do Stambułu, Matejko rozpoczął pracę nad obrazem Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem, który został ukończony po powrocie do Krakowa. Dzieło ze składek publicznych zakupił Uniwersytet Jagielloński. W listopadzie 1873 przeprowadził się z powrotem na ulicę Floriańską 41, a po spłaceniu rodzeństwa stał się jedynym właścicielem nieruchomości. W maju 1873 roku został dyrektorem Szkoły Sztuk

Pięknych w Krakowie, zagrożonej zamknięciem, odrzucając przyjęcie praskiej Akademii Sztuk Pięknych. W 1876 roku zakupił dworek w Krzesławicach, który stał się letnią siedzibą rodziny. W 1878 roku namalował kolejny ceniony obraz, Bitwę pod Grunwaldem, wtedy też nagrodzono malarza w Paryżu honorowym złotym medalem.

Artystę doceniła międzynarodowa społeczność, został honorowym członkiem Akademii paryskiej, berlińskiej, praskiej, wiedeńskiej, a także Akademii Rafaelowskiej w Urbino. Poświęcał też czas Szkole Sztuk Pięknych oraz walczył o upiększanie Krakowa i zachowanie jego zabytków. Do końca życia cieszył się wielką sławą, tak w Polsce, jak na całym świecie, do czego przyczyniały się liczne nagrody. Nazywano go mistrzem. Swoim malarstwem przyczyniał się do upowszechnienia historii polskiej. W 1883 roku ofiarował swój obraz Jan Sobieski pod Wiedniem papieżowi Leonowi XIII, który z wdzięczności uhonorował go Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Piusa IX.

Matejko angażował się w działalność konserwatorską. Miał wpływ na ratowanie zabytków Krakowa. Uczestniczył w pracach komisji konserwatorskich podczas odnawiania gotyckiego ołtarza Wita Stwosza w kościele Mariackim (1867-1869), restauracji gmachu Sukiennic (1875-1879), zamku na Wawelu (1886) oraz Kościoła Mariackiego (1889). Brał udział w pracach naukowo-badawczych oraz wykonywał rysunki inwentaryzacyjne podczas otwarcia w katedrze wawelskiej grobów: Kazimierza Wielkiego (1869), królowej Jadwigi (1887) i kardynała Oleśnickiego (1887). Uczestniczył w pracach komisji nad stworzeniem ustawy o konserwacji zabytków. Według projektu Matejki w latach 1889-1891 wykonana została polichromia wnętrza kościoła Mariackiego. Wykształcił wielu malarzy. Najważniejszymi jego uczniami byli Józef Mehoffer, Stanisław Wyspiański, Jacek Malczewski i Leon Wyczółkowski, czołowi przedstawiciele polskiego modernizmu.

W 1864 roku, po sprzedaży Kazania Skargi, mógł pozwolić sobie na małżeństwo z Teodorą Giebułtowską. Ślub odbył się 21 listopada 1864 roku, uroczystość odbyła się w kościele karmelitów

na Piasku, w obecności najbliższej rodziny. Zachwyty budziła przede wszystkim suknia panny młodej, zaprojektowana przez artystę osobiście. Zamieszkali początkowo na ulicy Krupniczej. Mieli razem pięcioro dzieci: Tadeusza (1865-1911), Helenę (1867-1932), Beatę (1869-1926), Jerzego (1873-1927) oraz Reginę (1878), która zmarła jako niemowlę. Katarzyna Jaworska pisze, że żona Matejki „była jego powierniczką, ostoją, duchową przyjaciółką. Dodawała mu energii, podtrzymywała na duchu, wciąż utwierdzała w miłości”. Po śmierci Reginy Teodora Matejko zaczęła zapadać na neurozę, donosiła o rzekomej niemoralności męża i groziła swojej rodzinie śmiercią. W 1882 roku została tymczasowo zamknięta w szpitalu psychiatrycznym, później przeniesiona do innej kamienicy na ul. Floriańskiej. Do końca życia usiłowała bezskutecznie udowodnić, że uporała się z chorobą umysłową. Dzieci także przysparzały mu kłopotów. Synowie Tadeusz i Jerzy zupełnie nie byli zainteresowani nauką. Więcej szczęścia Jan Matejko miał do córek. Helenę, swoją ulubienicę, wydał za mąż za malarza Józefa Unierzyńskiego; Beatę za Wincenta Kirchmayera.

Pogłębiające się z czasem problemy finansowe Matejki spowodowane były chorobą żony, a także nadmiernym szafowaniem własnym dorobkiem artystycznym. Kilka wielkich płócien podarował Narodowi Polskiemu, papieżowi przekazał Sobieskiego pod Wiedniem, a Francja otrzymała od niego Joannę d’Arc. Obdarowywał też obrazami swoich znajomych – ludzi zwykle bardzo bogatych. Nic nie wziął za portret od hr. Stanisława Tarnowskiego, bezpłatnie podarował portret ks. Marcelinie Czartoryskiej. Nie szczędził też datków na wsparcie ubogich. Ofiarował m.in. na ich rzecz szkic olejny Zygmunt August w ogrodzie wileńskim, który został następnie sprzedany do Warszawy.

Jan Matejko zmarł po pęknięciu wrzodu żołądka 1 listopada 1893 roku w wieku 55 lat. W czasie jego pogrzebu bił dzwon Zygmunt, a w ostatniej drodze towarzyszyły mu tysiące krakowian. Jego ciało spoczęło w grobowcu rodzinnym w głównej alei na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886-127-311

Rolnictwo

Inne

SPRZEDAM OWIES nr tel. 883-678-823

Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis.
Tel. 503-508-148

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Rodzinnie w Zakroczu

GMINA RYPIN ➤ W środę 12 czerwca na terenie Szkoły Podstawowej w Zakroczu odbył się piknik, który zgromadził uczniów, rodziców oraz nauczycieli

Początek imprezy uświetniły występy utalentowanych uczniów szkoły. Były śpiewy, tańce, wiersze i krótkie scenki. Prawdziwą gratką dla wszystkich był pokaz wozu bojowego OSP Kowalki. Strażacy zaprezentowali sprzęt używany w akcjach

ratunkowych.

Czas dzieciom umilali profesjonalni animatorzy gier i zabaw. Nie zabrakło licznych konkursów, w których wszyscy chętnie uczestniczyli. O słodki poczęstunek dla uczniów i gości zadbał rodzice. Rozdawa-

na była wata cukrowa, lody, soczki i kiełbasa z grilla.

W trakcie pikniku odbyła się również loteria fantowa. Był to dzień pełen wrażeń, który na długo pozostanie w pamięci uczniów.

(AdWo), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

II.6721.3.2023

Rypin, 20 czerwca 2024 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA RYPIN

o przeprowadzeniu konsultacji społecznych dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. Mleczarskiej

Na podstawie art. 8h, art. 8i, art. 8j w nawiązaniu do art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz uchwały nr LXVIII/407/2023 Rady Miasta Rypin z dnia 6 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. Mleczarskiej

Burmistrz Miasta Rypin zaprasza do udziału w konsultacjach społecznych w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. Mleczarskiej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Konsultacje przeprowadzone będą w następujących formach:

- **zbierania uwag w terminie od 20 czerwca 2024 r. do 22 lipca 2024 r.** Uwagi można wnosić w formie pisemnej na adres Urzędu Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: rypin@rypin.eu, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub ustnie do protokołu;
- **spotkania otwartego, które odbędzie się online w dniu 8 lipca 2024 r. o godz. 15:30** – link do spotkania zostanie udostępniony na stronie urzędu <https://rypin.eu/> w aktualnościach. Spotkanie poprzedzone będzie prezentacją projektu planu.
- **dyżuru projektanta, który odbędzie się w Urzędzie Miasta Rypin, pok. 104 I piętro, dnia 11 lipca od godz. 15:30 do 16:30**

Z projektem miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, w pok. 115 w godz. od 8:00 do 14:30, na stronie internetowej Urzędu Miasta Rypin: <https://rypin.eu/> w aktualnościach oraz w Systemie Informacji Przestrzennej. Urzędu Miasta Rypin <https://mrypin.e-mapa.net/>.

Burmistrz Miasta Rypin
mgr Paweł Grzybowski

AD VOCEM

W artykule „Społeczniczki z Wąpielska”, który ukazał się w poprzednim wydaniu „CRY” błędnie podaliśmy imię i nazwisko kierowniczk Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku. Od października ubiegłego roku tę funkcję sprawuje Joanna Lewicka, a nie jak napisaliśmy, Hanna Czaja, która od kilku miesięcy przebywa na zwolnieniu. Obie panie serdecznie przepraszamy.

(jd)

OGŁOSZENIE

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl
Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)
Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

INFORMACJA

Liga Kobiet Polskich Kujawsko – Pomorski Oddział Wojewódzki w Bydgoszczy informuje, iż otrzymała **dofinansowanie ze środków PFRON na zadanie – Sport, kultura, rekreacja i turystyka**. Pozyskane środki zostaną przekazane dla Warsztatu Terapii Zajęciowej „NADZIEJA” w Rypinie z przeznaczeniem na organizację **„Turnieju Unihokeja Osób Niepełnosprawnych”, który odbędzie się 25 czerwca 2024 roku w Rypinie**. W rozgrywkach udział wezmą uczestnicy z 5-ciu Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy.

Zmiany w świadczeniach dla nauczycieli

REGION ▶ Od 1 września 2024 r. więcej osób będzie mogło skorzystać z nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego czy z wcześniejszej emerytury stażowej dla nauczycieli

– Nauczyciele, wychowawcy, czy inni pracownicy pedagogiczni, którzy urodzili się po 1948 roku, nie muszą czekać do ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, by otrzymywać z ZUS-u świadczenie. Jeśli mają odpowiedni wiek, staż pracy i rozwiązali stosunek pracy, to mogą np. skorzystać z nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Aby nabyć prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, należy spełnić łącznie trzy warunki. Pierwszym z nich jest ukończenie określonego wieku, który jest różnicowany dla kobiet i dla mężczyzn. Do końca 2024 r. kobieta musi ukończyć co najmniej 55 lat, a mężczyzna 60 lat. W latach 2025-2026 wiek ten wynosi 56 lat dla kobiet, 61 lat dla mężczyzn, w latach 2027-2028 wiek wynosi 57 lat dla kobiet, 62 lata dla mężczyzn, w latach 2029-2030 wiek wynosi 58 lat dla kobiet, 63 lata dla mężczyzn, w latach 2031-2032 wiek wynosi 59 lat dla kobiet, 64 lata dla mężczyzn.

Drugim warunkiem jest odpowiedni staż ubezpieczeniowy. Należy udowodnić 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 20 lat pracy w zawodzie nauczyciela, wychowawcy, czy innego pracownika pedagogicznego przynajmniej w wymiarze 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć w placówkach wymienionych w ustawie o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych. To może być praca nauczycielska na przykład w publicznych i niepu-

blicznych przedszkolach, szkołach, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych czy młodzieżowych ośrodkach wychowawczych. Co ważne od 1 września krąg osób uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego poszerza się o pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych.

– Do świadczenia kompensacyjnego po spełnieniu wszystkich warunków będą mieć prawo także nauczyciele, wychowawcy inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych w tym w poradniach specjalistycznych udzielających dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – mówi Krystyna Michałek.

Ostatni, niezbędny warunek, to rozwiązać stosunek pracy na swój wniosek lub stosunek wygaśnie w określonych okolicznościach np. umowa o pracę wygaśnie z powodu upływu okresu, na jaki została zawarta. Gdy zatrudnienie odbywa się w kilku miejscach, to muszą zostać rozwiązane wszystkie umowy o pracę, bez względu na ich charakter i wymiar czasu, w jakim są wykonywane. Istotne jest również by po rozwiązaniu stosunku pracy w charakterze nauczyciela, a przed przejściem na świadczenie kompensacyjne nie wykonywać żadnej innej pracy ani nie prowadzić działalności gospodarczej.

Wysokość świadczenia

Wysokość nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego usta-

wana jest indywidualnie i nie może być niższa niż najniższa gwarantowana emerytura, która aktualnie wynosi 1780,96 zł brutto. Świadczenie to przysługuje do czasu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego lub uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Emerytura nauczycielska bez względu na wiek

Nauczyciele mogą także przejść na wcześniejszą emeryturę nauczycielską. Wciąż na taką emeryturę mogą przechodzić osoby, które 31 grudnia 2008 r. miały co najmniej 30 lat pracy, w tym minimum 20 lat pracy nauczycielskiej wykonywanej przynajmniej w wymiarze połowy obowiązującego pełnego wymiaru zajęć. Wyjątkiem są nauczyciele m.in. ze szkół i zakładów specjalnych. W ich przypadku emerytura jest przyznawana, jeśli do 31 grudnia 2008 r. mieli 25 lat pracy, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej przynajmniej w wymiarze 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć. Nauczyciel, który chce przejść na emeryturę nauczycielską musi rozwiązać umowę o pracę i złożyć wniosek o emeryturę nauczycielską przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Jeśli przystąpił do OFE, to musi dodatkowo złożyć wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Nowa emerytura od 1 września

Od 1 września 2024 r. wchodzi zmiany przepisów w Karcie Nauczyciela, dzięki którym nauczyciele, którzy nie spełnili warunków do

wcześniejszej emerytury bez względu na wiek do 31 grudnia 2008 r., będą mogli przejść na tzw. emeryturę stażową. Muszą jednak spełnić kilka warunków. Jednym z nich jest rozpoczęcie pracy jako nauczyciel, wychowawca, inny pracownik pedagogiczny w przedszkolu, szkole, placówce lub innej jednostce organizacyjnej wymienionej w art.1 Karty Nauczyciela przed 1 stycznia 1999 r. Trzeba też rozwiązać stosunek pracy i udokumentować 30 lat stażu składkowego (bez okresów rolnych) w tym 20 lat faktycznego wykonywania pracy nauczycielskiej świadczonej w wymiarze przynajmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć.

Nauczyciele będą mogli przechodzić na wcześniejsze emerytury etapami. Ważny jest wiek. Jako pierwsi z nowej emerytury nauczycielskiej, od 1 września 2024 r. mogą skorzystać nauczyciele urodzeni przed 1 września 1966 r., o ile przed dniem wejścia w życie przepisów ukończyli 58 lat i spełniają pozostałe warunki. Od 1 września 2025 r. na emeryturę będą mogli przejść nauczyciele urodzeni po 31 sierpnia 1966 r. a przed 1 września 1969 r., którzy przed 1 września 2025 r. ukończą co najmniej 56 lat. Natomiast od 1 września 2026 r. na emeryturę będą mogli przejść nauczyciele urodzeni po 31 sierpnia 1969 r.

Wniosek o nową emeryturę nauczycielską należy złożyć przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Prawo do tej emerytury nie ustaje w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Wysokość nowej emerytury

Nowa emerytura nauczycielska obliczona zostanie w wyniku podzielenia zwaloryzowanego kapitału początkowego, zwaloryzowanych składek zgromadzonych na koncie ubezpieczonego oraz zwaloryzowanych środków zgromadzonych na subkoncie przez średnie dalsze trwanie życia dla osoby w wieku, w którym przechodzi na tę emeryturę. Co ważne, aby mieć prawo do nowej emerytury nauczycielskiej, kwota z wyliczenia musi być nie niższa od minimalnej emerytury, która aktualnie wynosi 1780,96 zł brutto.

Z chwilą wydania decyzji w sprawie ustalenia prawa do nowej emerytury nauczycielskiej środki w OFE są umarzane i przechodzą na subkonto w ZUS-ie, które jest zamknięte. Tym samym ustaje członkostwo w OFE. W związku z tym kobieta, która jest członkiem OFE, nie nabydzie prawa do emerytury kapitałowej w powszechnym wieku emerytalnym i tym samym nie będzie miała prawa do przeliczenia emerytury w docelowej wysokości.

Co ze środkami z II filaru emerytalnego?

W przypadku przejścia na nauczycielskie świadczenie kompensacyjne w razie śmierci środki z subkonta i OFE są dziedziczone. Natomiast, w przypadku nowej emerytury nauczycielskiej środki z subkonta (wraz z przekazanymi środkami z OFE) są przenoszone na konto ubezpieczonego i nie podlegają dziedziczeniu, co oznacza brak prawa do podziału środków lub wypłaty gwarantowanej.

(red)

Region

Nie przegap terminu, złóż wniosek o 800 plus

Od 1 czerwca rozpoczął się kolejny roczny okres wypłaty świadczenia z programu „Rodzina 800 plus”. Wciąż wielu rodziców nie dopełniła jednak formalności i nie złożyła jeszcze wniosków o świadczenie na nowy okres. Warto się pośpieszyć i dokumenty złożyć jeszcze w czerwcu. Dzięki temu wypłaty 800 plus można się spodziewać najpóźniej do końca sierpnia z wyrównaniem za czerwiec i lipiec.

Już od 1 lutego rodzice i opiekunowie składają wnioski o 800 plus na okres świadczeniowy, który rozpoczął się 1 czerwca br. i potrwa do 31 maja 2025 r. – W województwie kujawsko-pomorskim tylko do 6 czerwca do ZUS-u wpłynęło ok. 212,7 tys. takich wniosków, w całym kraju niemal 4,1 mln. Duża część uprawnionych nie złożyła jeszcze wniosków o świadczenie. W skali całego kraju wniosków o świadczenie nie złożono na około 100 tys. dzieci – informu-

je Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Czasu na przekazanie formularza jest coraz mniej. Termin mija 30 czerwca. – Jeśli rodzic spóźni się i złoży wniosek o 800 plus po 30 czerwca, to nie otrzyma już wyrównania od czerwca. Świadczenie będzie przyznane od miesiąca złożenia dokumentów, czyli wniosek złożony w lipcu będzie oznaczał wypłatę świadczenia od lipca. Wyjątek stano-

wią rodzice nowo narodzonych dzieci, którzy na złożenie dokumentów mają trzy miesiące od narodzenia dziecka – dodaje rzeczniczkę.

Jak sprawdzić, czy złożyliśmy wniosek?

Jeśli rodzic bądź opiekun dziecka nie jest pewny, czy złożył wniosek o 800 plus na nowy okres bez względu na to, jakim kanałem przekazał formularz, może to sprawdzić logując się na PUE ZUS. W zakładce „Rodzina 800+” w oknie „Szczegóły

Twoich wniosków” może sprawdzić nie tylko czy wniosek wpłynął do ZUS-u, ale także, jaki jest stan obsługi tego wniosku, np. że jest w trakcie obsługi bądź świadczenie zostało przyznane.

Co ważne klientowi, który nie miał dotychczas konta na PUE ZUS, a złożył wniosek o świadczenie wychowawcze przez bankowość elektroniczną bądź za pośrednictwem portalu Emp@tia, ZUS założył konto na PUE automatycznie. W takiej sy-

tuacji, aby zalogować się na to konto, należy użyć danych do logowania, które zostały wysłane na adres e-mailowy wskazany we wniosku o 800 plus.

Świadczenie 800 plus przysługuje na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 lat, niezależnie od osiąganych dochodów. Pieniądze są przekazywane wyłącznie w formie bezgotówkowej na rachunek bankowy.

(red)

Zadbaj o swój kapitał początkowy

REGION ▶ Kapitał początkowy to ważna część przyszłej emerytury. Osoby, które nie mają jeszcze obliczonego kapitału, a powinny go mieć, warto, aby zadbały o jego wyliczenie jak najszybciej. Wiele zakładów pracy zostało zlikwidowanych lub przekształcanych i mogą pojawić się trudności z otrzymaniem dokumentów, które potwierdzą zatrudnienie i wysokość zarobków przed 1999 r.

Kapitał początkowy to nic innego jak odtworzenie kwoty składek na ubezpieczenia społeczne sprzed 1 stycznia 1999 r. – Ustalany jest dla osób urodzonych po 1948 r., które były zatrudnione lub same opłacały składki na ubezpieczenia społeczne przed 1999 r. – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Niektórzy emeryci urodzeni przed 1949 r. mogą mieć wyliczony kapitał początkowy, o ile łącznie spełnią kilka warunków tj.: osiągnę-

li powszechny wiek emerytalny po 31 grudnia 1998 r.; złożyli wniosek o emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego po 31 grudnia 2008 r. i wystąpili o wyliczenie emerytury według nowych zasad; mają wymagany staż ubezpieczeniowy (co najmniej 20 lat kobieta, 25 lat mężczyzna); po osiągnięciu powszechnego wieku kontynuowali pracę i opłacali składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Znaczenie kapitału początkowego dla wysokości emerytury

Kapitał początkowy to ważna część emerytury i ma duży wpływ na jej wysokość. Emerytura zależy bowiem od zwaloryzowanego kapitału początkowego, zwaloryzowanych składek zebranych na koncie emerytalnym (od stycznia 1999 r.) oraz średniej dalszej długości życia. Jeśli więc przyszły emeryt ma długi okres zatrudnienia przed 1999 r., to brak kapitału początkowego znacząco zmniejszy wysokość świadczenia. Dlatego warto, aby osoby, które pracowały do 31 grudnia 1998 r., a nie złożyły jeszcze wniosku o ustalenie kapitału początkowego, jak najszybciej to zrobiły. Trzeba mieć na uwadze, że wiele zakładów pracy, które funkcjonowały do końca 1998 r., może już nie istnieć i można mieć trudności ze znalezieniem dokumentów, które potwierdzą zatrudnienie i wysokość zarobków przed 1999 r.

Jakie dokumenty będą potrzebne

Wniosek o wyliczenie kapitału początkowego (formularz ZUS EKP) powinien być złożony najpóźniej z wnioskiem o emeryturę. Do wniosku należy dołączyć informację o okresach składkowych i nieskładkowych na formularzu ZUS ERP-6. Potrzebne będą także dokumenty, które potwierdzą staż ubezpiecze-

niowy przed 1999 r., np.: świadectwa pracy lub zaświadczenia pracodawców, legitymacje ubezpieczeniowe (gdy są w nich wpisy o zatrudnieniu), zaświadczenia z urzędu pracy, zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej (jeśli były pobierane stałe zasiłki z opieki społecznej, od których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne), książeczka wojskowa, zaświadczenie z instytucji, w której pełniona była służba zawodowa, zaświadczenie z uczelni lub dyplom, w którym jest informacja o ukończeniu studiów oraz programowym czasie trwania nauki.

W przypadku braku dokumentów można przedstawić: umowy o pracę, opinie o pracy, wpisy w starym (książeczkowym) dowodzie osobistym, legitymacje służbowe, legitymacje związków zawodowych, pisma od pracodawcy (np. o powołaniu, mianowaniu, zmianie angażu, przyznaniu nagrody), uwierzytelnione kopie dokumentów lub ich odpisy wydane przez archiwum lub jednostkę, która przechowuje dokumentację zlikwidowanych zakładów pracy, zeznania świadków (najlepiej byłych współpracowników).

Trzeba również dołączyć dokumenty, które potwierdzą wysokość wynagrodzenia przed 1999

r., np.: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wystawione przez pracodawcę lub jego następcę prawnego (mogą być na formularzu ERP-7), legitymację ubezpieczeniową z wpisami o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, a także kopie dokumentacji płacowej sporządzonej przez archiwum, które gromadzi dokumentację zlikwidowanych zakładów pracy lub uwierzytelnione kopie dokumentacji płacowej sporządzonej przez inne instytucje przechowujące dokumentację danego zakładu pracy.

Osoby, które indywidualnie opłacały składkę na ubezpieczenia społeczne jako osoba prowadząca działalność gospodarczą albo współpracująca z taką osobą, w formularzu ZUS EKP powinny podać m.in. numer konta płatnika składek (NKP), adres prowadzonej działalności i jej okres, a także adres ZUS-u, do którego opłacane były z tego tytułu składki przed 1999 r.

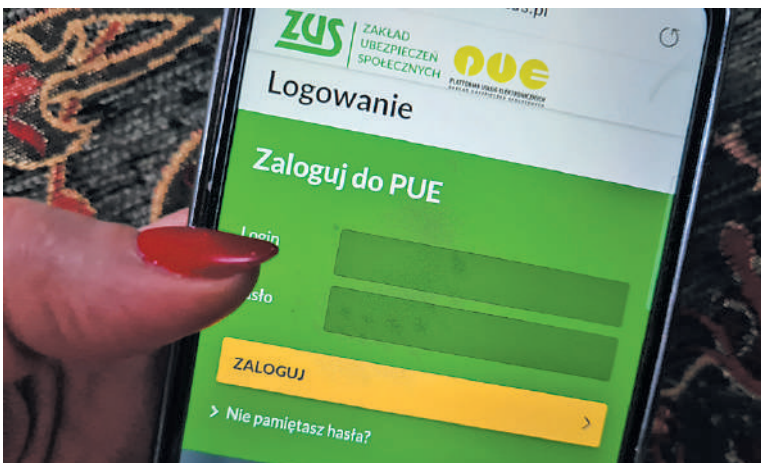
Co ważne do wniosku obowiązkowo muszą być dołączone oryginalne dokumenty albo ich odpisy poświadczane przez notariusza albo pełnomocnika, który jest adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym.

(red), fot. ZUS

Region

PUE ZUS ma 13 mln użytkowników

Już niemal 13 mln osób korzysta z Platformy Usług Elektronicznych ZUS. Swoją profil na PUE ZUS mają zarówno przedsiębiorcy, lekarze, osoby pracujące, jak i emeryci czy renciści. Konto na PUE może też mieć nastolatek, który ukończył 13 lat, pod warunkiem że ma swój dokument tożsamości.

Platforma Usług Elektronicznych ZUS to kompleksowy e-urząd, który jest dostępny 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu. – Mając swój profil na PUE ZUS wiele spraw w ZUS-ie można załatwić bez wychodzenia z domu. PUE umożliwia również dostęp do wielu istotnych informacji, które znaj-

dują się na naszym koncie w ZUS. Co ważne od ubiegłego roku każdy, kto jest płatnikiem składek, musi obowiązkowo posiadać takie konto – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

PUE daje możliwość na bieżące

kontrolowanie pracodawcy w zakresie zgłoszenia do ubezpieczeń i wysokości opłacanych składek. Na indywidualnym profilu w PUE znajdziemy informację o stanie konta ubezpieczonego wraz z wyliczoną hipotetyczną emeryturą, sprawdzimy, czy członkowie rodziny zostali prawidłowo zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego, a także obliczymy w kalkulatorze emerytalnym prognozowaną emeryturę. Poprzez konto na PUE możemy też otrzymywać indywidualne odpowiedzi z ZUS-u i o każdej porze przez 7 dni w tygodniu wysyłać wnioski i dokumenty do Zakładu.

– Seniorzy tą drogą mogą złożyć np. wniosek o zmianę sposobu wypłaty świadczenia z adresu na rachunek bankowy, a rodzice i opiekunowie wnioski o świadczenia dla rodzin jak: 800+, wyprawkę szkolną, rodzinny kapitał

opiekuńczy czy żłobkowe. Płatnicy składek mogą elektronicznie przekazywać wnioski do ZUS-u i korzystać z bezpłatnej aplikacji ePłatnik przeznaczonej do obsługi dokumentów ubezpieczeniowych. Mogą też kontrolować stan swoich rozliczeń z ZUS-em, mają dostęp do zwolnień lekarskich swoich pracowników, mogą samodzielnie tworzyć elektroniczne dokumenty z danymi z ZUS-u i przekazywać je do innych instytucji (np. banku lub urzędu). Za pomocą PUE można też umówić wizytę w placówce ZUS na konkretny dzień i godzinę, by nie czekać w kolejce – dodaje rzeczniczka.

Profil na PUE ZUS zakładany jest zawsze dla osoby fizycznej. Taki profil może posiadać niepełnoletnia młodzież tj. nastolatek, który ukończył 13. rok życia, pod warunkiem że ma swój dokument

tożsamości. Taki młody człowiek na swoim profilu PUE znajdzie informacje, dotyczące np. zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego, czy o rencie rodzinnej, jeśli ją pobiera.

PUE to wygodny kontakt z ZUS-em, dlatego warto mieć na nim swój profil. Założenie konta na PUE ZUS jest bardzo proste i trwa zaledwie kilka minut. Profil PUE można założyć samodzielnie przez internet, potwierdzając swoją tożsamość za pomocą profilu zaufanego lub bankowości elektronicznej. Konto na PUE ZUS założymy także w trakcie e-wizyty, czyli wideorozmowy z pracownikiem ZUS lub tradycyjnie w placówce ZUS-u. Na stronie internetowej Zakładu można znaleźć instrukcje jak krok po kroku zarejestrować konto na PUE ZUS.

(red), fot. ZUS

Udany sezon klubu Sejwal Rypin

PŁYWANIE ▶ Indywidualne Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Pływaniu odbyły się na 50-metrowej pływalni Astoria w Bydgoszczy pod koniec maja. Zawodnicy RUKP Sejwal spisali się znakomicie, zdobywając 16 medali

Starty były podsumowaniem całego roku pracy zarówno w wodzie jak i na lądzie. Ponadto zostały poprawione życiowe czasy pływaków.

– Zmagania były wymagające, braliśmy udział w bloku porannym, a także popołudniowym, towarzyszyły nam sportowe emocje, doping, pozytywne

zmęczenie. Mistrzostwa województwa były również okazją do podsumowania ubiegłorocznego sukcesu Aleksandry Kubickiej, która odebrała z rąk prezesa Kujawsko-Pomorskiego Związku Pływackiego podziękowanie za wybitne osiągnięcia sportowe w sezonie 2023 – mówi Karolina Topolewska z klubu Sejwal Rypin.

Przypomnijmy, że nasza zawodniczka wywalczyła 4 medale mistrzostw Polski. Przed pływakami wyczekiwany odpoczynek, natomiast w sierpniu wracają mocnym uderzeniem na obozie sportowym.

– Dziękujemy za cały sezon i zaangażowanie naszym zawodnikom i ich rodzicom – dodaje Karolina Topolewska.

(ak), fot. nadesłane

Wydarzenie

Pamięci Albina Borkowskiego

W niedzielę 16 czerwca w Rypińskim Centrum Sportu odbył się II Memoriał Szachowy im. Albina Borkowskiego zorganizowany przez Klub Szachowy Szachogród we współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatywa. Wsparcia technicznego wydarzeniu udzielił Rypiński Dom Kultury.

Celem turnieju była popularyzacja tej królewskiej gry oraz uczczenie pamięci patrona memoriału. Uczestników podzielono na 4 kategorie wiekowe: gracze do 10. roku życia, do 14. roku życia, do 18. roku życia i osoby pełnoletnie. Najmłodszy zawodnik miał 5 lat.

– Zawodnicy prezentowali najwyższy poziom, publiczność dopingowała z trybun a my, z dumą obserwowaliśmy zmagania młodych szachistów. Szczególne podziękowania kierujemy do pani Teresy Borkowskiej, żony pana Albina oraz ich syna pana Marka Borkowskiego, za

obecność, wsparcie i przygotowanie nagród dla najmłodszych zawodników każdej kategorii – podkreślają organizatorzy szachowych zmagania.

Memoriał sędziowali Jan Kielik i Paweł Poniewierski.

Tekst i fot. (jd)

